

Josep Lluís Doménech

Professor de Física i Química
IES Antoni Llidó

Teniu a les mans el segon número de Dau al Deu, la revista ha format part d'un projecte que vol donar un impuls a la divulgació de la ciència i la tecnologia en la comarca. Per això hem organitzat xarrades, observacions astronòmiques, tallers d'astronomia i de cuina i una exposició filatèlica al voltant de l'any internacional de la química. Hem comptat amb el suport de la Regidories de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Xàbia i la Fundació Espanyola de la Ciència i la Tecnologia (FECYT). Empar Bolufer, que està al capdavant de les dues regidories, ha estat sempre al nostre costat, animant-nos a dur endavant la tasca i facilitant-nos el treball. Sempre ha volgut estar en l'ombra. Moltes gràcies. Esperem que el moment de retalls que estem vivint no afecte la divulgació i la comunicació de la ciència i la tecnologia, perquè per a fer ciència i tecnologia cal gent que s'hi dedique i, per això, cal que la societat conega i aprecie les seues contribucions. Ens hi juguem el futur.

En aquest número hem reunit un bon grapat de contribucions que satisfaran la curiositat dels lectors. En una molt ampla entrevista, el neurocientífic **Adolf Tobeña** parla sobre les aportacions de la psiquiatria al benestar dels, com diu ell, afectats pel neguit de l'ànima. **Martí Domínguez**, director de Mètode, aborda l'origen del topònim, freqüent a la comarca, 'cantallops'. **Rafael Crespo**, degà de la Facultat de Matemàtiques de la UV, reflexiona sobre el paper de les matemàtiques a la societat del segle XXI. **Pep Martínez**, professor de valencià, ha arreplegat un glossari amb els noms populars de malalties comunes. **Pep Pedro** tracta un problema

de plena actualitat entre els físics: el bosó de Higgs, l'última partícula que cal detectar per a tancar el model estàndard de la física de partícules. **Rafael Ballester** desenvolupa un tema que ens afecta de ben prop, i sobre el qual hi ha poca cosa escrita: l'origen dels Muntanyars. Dos antics alumnes de Xàbia fan un tast d'allò que investiguen. **Vicent Botella** ens acostava als sistemes complexos i al caos; **Rosa Doménech** ens presenta el seu treball sobre la inhibició d'una de les proteïnes del virus de l'VIH, causant de la SIDA.

Dintre de l'ample assortiment de referències a llibres fetes pels estudiants volem ressaltar les reflexions de **Catalina Luque**, filòloga, en llegir *Solar*, l'última novel·la de I. McEwan, que aprofita les vivències d'un premi Nobel de Física per reflexionar sobre un dels problemes que més preocupen a la societat: el canvi climàtic. **Remei Galiana**, psicopedagoga, comenta un treball que sobre l'aprenentatge s'ha publicat a la revista *Science* i que ha originat una polèmica entre els investigadors en didàctica de les ciències.

En la secció de *Breus* els estudiants es fan ressò de fets que han transcendit el marc estrictament científic, com ara, les diferències entre els cervells dels músics i la resta de mortals, la propera posada en òrbita del telescopi que substituirà al Hubble, la nova mesura de l'Everest, l'errada en la mesura de la velocitat dels neutrins, i, encara que amb retard, el premi Nobel de Medicina o Fisiologia 2011.

Li hem dedicat un ampli comentari al fet que, el 2008, la partida d'escacs vivents que organitzen la Comissió de festes de la mar i el Club d'Escacs de Xàbia tingueren com a gran protagonista Galileu i l'acceptació d'una Terra en moviment.

Hem volgut aprofitar que 2012 ha estat proclamat l'*Any Internacional de l'Energia Sostenible per a tothom*, per encetar una secció destinada al tractament del gran repte que tenim plantejat a nivell planetari, com a conseqüència dels greus problemes que ens afecten: contaminació i degradació dels sistemes, exhauriment dels recursos, creixement demogràfic... i que amenacen el futur de la humanitat. Els professors **Daniel Gil** i **Amparo Vilches** enceten aquest apartat.

